

İslamzadə F.İ., Əfəndiyev A.M.

AZƏRBAYCAN TİBB UNİVERSİTETİNİN BİOLOJİ KİMYA KAFEDRASİ (FƏLİYYƏTƏ BAŞLAMASININ 100-İLLİYİ MÜNASİBƏTİLƏ)

Bu il Azərbaycan Tibb Universitetinin Bioloji kimya kafedrasının fəaliyyətinin 100-illiyi tamam olur. İndiki ATU-nun Bioloji kimya kafedrası 1920-ci tədris ilinin payız semestrində o vaxtkı Bakı Dövlət Universiteti Tibb fakültəsinin nəzdində fəaliyyətə başlamışdır [1]. Kafedranın ilk rəhbəri d-r **V.M.Tolstuxov** olmuşdur. O, əsasən fiziki-kimya problemləri ilə məşğul olurdu, tələbələrə tədris edilən fənn isə “Fizioloji kimya” adlanırdı. V.M.Tolstuxov 1922-ci ildə Amerikaya məzuniyyətə getmiş və oradan geri qayıtmamışdır. Bundan sonra kafedranın rəhbərliyi o vaxta qədər Ümumi gigiyena kafedrasının müdiri vəzifəsində işləyən prof. V.D.Malenyuka həvalə edilmişdir [1,2].

Prof. Vasili Diomidoviç Malenyuk (1868-1932) əslində ixtisasına görə biokimyəçi idi. O, 1982-ci ildə Xarkov Universitetini bitirmiş və tibbi kimya kafedrasında əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1915-ci ildə Tbilisi şəhərinə – Ali Qadın Məktəbinə dəvət edilən V.D.Malenyuk həmin məktəbin əsasında 1918-ci ildə təşkil edilən Zaqafqaziya Universitetində 1921-ci ilə qədər tibbi kimya və farmakologiya kafedrasına rəhbərlik etmiş, 1921-ci ildə Bakıya BDU-ya dəvət edilərək, Ümumi gigiyena kafedrasının professoru və müdiri vəzifəsində işə başlamışdır. Fizioloji kimya kafedrasına rəhbərlik etməyi öhdəsinə götürən V.D.Malenyuk sonralar ürəkdən sevdiyi bu fənnin tədrisi ilə daha ciddi məşğul olmaq məqsədilə Ümumi gigiyena kafedrasına rəhbərlik etməkdən imtina etmiş və ömrünün qalan hissəsini fizioloji kimyanın tədrisinə sərf etmişdir. O vaxtlar ölkənin iqtisadi vəziyyəti ağır olduğundan universitetdə tədris vəsaitləri və avadanlığı çatışmırdı. Bunu nəzərə alan V.D.Malenyuk Bakıya köçərək gətirdiyi şəxsi kitabxanasını və laboratoriya avadanlığını o vaxtkı Respublika Xalq Maarifi Komissarı D.Bünyatzadənin rəsmi icazəsi ilə universitetin ümumi istifadəsinə vermişdir. Doğrudur, bu kitab və avadanlıqlar Universitetin 2 kafedrasının tələbatını tam ödəyə bilməzdi, bununla belə, o dövr üçün həm Ümumi gigiyena, həm də Fizioloji kimya kafedralarının gündəlik işlərinə böyük kömək idi [1,3].

V.D.Malenyukun rəhbərliyi altında kafedrada 1 nəfər assistent – d-r A.M.Yedigərov işləyirdi, laborant vəzifəsi isə boş idi. O vaxtlar kafedrada tələbələrə həftədə 2 dəfə hər biri 2 saat olmaqla mühazirə oxunur və 2 saat təcrübə məşğələləri keçirilirdi. Bundan əlavə, kafedrada klinisistlərə də elmi-tədqiqat aparmağa imkan yaradılırdı. Məsələn, d-r A.Şaxtatntinskaya qanda şəkərin təyini və d-r Bayseva sidiyin vəsfi və miqdarı analizi üzrə tədqiqatlarını bu kafedrada aparırdı. Sonralar Azərb. Elmlər Akademiyasının ilk prezidenti olmuş və uzun müddət Hospital cərrahlığı kafedrasına rəhbərlik etmiş prof. M.M.Mirqasimov və gigiyenist, prof. M.M.Əfəndizadə doktorluq dissertasiyalarını bu kafedrada V.D.Malenyukun rəhbərliyi altında işləmişlər [1].

BDU-nun Tibb fakültəsinin bazasında ADTİ yaradıldıqdan sonrakı 2 il ərzində də

nüfuzlu elmi mərkəzlərinin marağına səbəb olmuşdur. Həmin elmi-mərkəzlərin əksəriyyətinin bioloji kimya kafedrası ilə əməkdaşlığı indi də davam edir.

A.M.Əfəndiyevin elmi fəaliyyətinin əsas istiqamətləri – müxtəlif amillərin orqanizmə təsiri şəraitində prostaqlandınların metabolizm xüsusiyyətlərinin, lipidlərin peroksidləşmə yolu ilə oksidləşməsinin, antioksidant sistemi fermentlərinin tədqiqindən ibarətdir. A.M.Əfəndiyevin rəhbərliyi altında 3 doktorluq, 31 namizədlik dissertasiyası hazırlanub müdafiə edilmişdir.

2019-cu ildən etibarən Bioloji kimya kafedrasına biologiya elmləri doktoru, professor G.I.Əzizova rəhbərlik edir.

Gülnarə İbrahim qızı Əzizova M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin biologiya fakültəsində “biokimya” ixtisası üzrə təhsil almış, 1982-ci ildə M.M. Şemyakin ad. Ümumtəfəkkar Bioloji Kimya İnstitutunun aspiranturasına daxil olmuş, 1988-ci ildə namizədlik, 2015-ci ildə doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. Namizədlik dissertasiyasının mövzusu «Na⁺, K⁺-ATF-azanın α-subvahidinin birincil struktur», doktorluq dissertasiyasının mövzusu isə “Oksidativ streslə əlaqədar olan biokimyəvi dəyişikliklərin zülal foldinqinə təsiri” olmuşdur. 1988-ci ilin oktyabr ayından Azərbaycan Tibb Universitetinin biokimya kafedrasında assistent, 1993-cü ildən baş müəllim, 1998-ci ildən dosent vəzifələrində işləmişdir. Yerli və xarici mətbuatda dərc olunmuş 160-a yaxın elmi əsərin, 5 tədris-metodik vəsaitin və 2 dərsləyin müəllifidir.

G.I.Əzizova 2006-cı ildən etibarən xarici tələbələrə ingilis dilində mühazirələr və laborator məşğələlər tədris edir. 2010-cü ildə prof. G.I.Əzizova prof. A.M.Əfəndiyev və baş müəllim A.R.Dadaşova ilə birgə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında “Elmin İnkişafı Fondu”nun grant müsabiqəsinin qalibi olmuş və endogen antimitikob peptidlərin öyrənilməsi sahəsində geniş tədqiqat işlərini həyata keçirmişdir. O, Tələbə qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının biokimya üzrə rezidentura şöbəsinin ekspertidir. Dəfələrlə mötəbər Beynəlxalq Elmi konqreslərdə maruzəçi qismində iştirak etmişdir.

2009-2014-ci illərdə kafedranın elmi-tədqiqat planının əsas mövzusu: “Müxtəlif mənşəli osteoporozlar zamanı xəstələrin qanında biokimyəvi dəyişikliklərin öyrənilməsi”; 2014-2019-cu illərdə «Bədxasssli işlər zamanı müşahidə edilən pozulmaların molekulyar mexanizmlərinin öyrənilməsi» olmuşdur. Bu plan üzrə tədqiqat işləri başa çatdırılmışdır. Hazırda kafedranın əsas elmi-tədqiqat istiqaməti «Müxtəlif patoloji vəziyyətlərdə bəzi antimitikob peptidlərin və sitoklinlərin tədqiqi» mövzusu üzrədir və bu istiqamətdə tədqiqat işləri davam etdirilir.

Bioloji kimya fənni ali tibb təhsili sistemində təməl fənn olaraq, ATU-nun bütün fakültələrində tədris edilir. Bundan əlavə, kafedranın nəzdində ATU-nun tələbələrinə biofizika fənnindən tədris kursu keçirilir. ATU-nun nəzdində Tibbi-biologiya fakültəsi fəaliyyət göstərirdi illərdə bu kafedrada adı çəkilən fakültənin tələbələrinə 2 tədris ili ərzində “Tibbi biokimya” və “Patobiokimya” fənləri üzrə mühazirələr oxunur və praktik məşğələlər aparılır. Bu fakültənin ləğvindən sonra universitetin müalicə işi fakültəsinin 6-cı kursunda “Klinik biokimya” fənni tədris edilir. Əlavə olaraq, ictimai səhiyyə fakültəsi tələbələrinin dərş programına “Klinik və laborator diaqnostika” fənni daxil edilmişdir.

Kafedra müasir tələblərə cavab verən laboratoriya avadanlığı ilə təchiz edilmişdir. Əvvəllər müstəqil fəaliyyət göstərən “Hüceyrə patologiyasının biokimyəsi” problem elmi-tədqiqat laboratoriyası son illərdə kafedranın himayəsinə verilmişdir. Hazırda bu laboratoriyanın müasir səviyyəli avadanlığından həm elmi-tədqiqat işlərində, həm də tədris prosesində istifadə edilir. Bunlardan əlavə, universitetin nəzdində təsərrüfat hesablı klinik-biokimyəvi laboratoriya fəaliyyət göstərir. Bu laboratoriya tibbi-biologiya ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr üçün və rezidentlər üçün əsas tədris bazasıdır. Mütəmadi olaraq hər il kafedranın rezidentləri bu bazada nəzəri və təcrübə biliklərə yiyələnirlər və hazırda kafedrada 14 rezident təhsilini davam etdirir.

Kafedranın əməkdaşları tədris prosesinin müasir tələbatı uyğunlaşdırılması sahəsində vacib işlər görürlər. Mühazirələrin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, onların bioloji kimya sahəsində əldə edilən yeni məlumatlarla zənginləşdirilməsinə, məşğələlərin əyani vəsaitlərlə təmin edilməsinə böyük diqqət və enerji sərf edilir. Tədris laboratoriyalarının hamısı müasir avadanlıqla təchiz edilmişdir. Kafedra əməkdaşlarının hazırladıqları əyani vəsaitlər tədris keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına böyük imkanlar açır. Bioloji kimyanın müxtəlif sahələri üzrə kafedrada hazırlanub çap edilmiş tablolar komplektini almaq üçün MDB dövlətlərinin 65 ali tibb təhsili müəssisəsi sifariş vermiş və bu tablolar görkəmli biokimyəçilərin müsbət rəyləri ilə qiymətləndirilmişdir.

Kafedrada dərslük və dərs vəsaitləri hazırlanmasına böyük diqqət yetirilir. Kafedranın professorlarından A.S.Həsənov, N.A.Rzayev, F.Q.İslamzadə və A.M.Əfəndiyev 1974-cü ildə çap edilmiş “Bioloji kimya” dərsliyi 1989-cu ildə F.Q.İslamzadə və A.M.Əfəndiyev tərəfindən yenidən işlənmiş və tamamlanmış şəkildə təkrarən çap edilmişdir.

2002-2004-cü illərdə kafedranın əməkdaşları F.I.İslamzadə, A.M.Əfəndiyev və F.Q.İslamzadənin 4-cü illik «İnsan biokimyasının əsasları» dərsliyi çap edilmişdir, sonrakı illər ərzində bu dərslük 4 dəfə təkrar çap edilmiş, 2015-ci və 2019-cu illərdə isə yenidən işlənərək iki cildə nəşr edilmişdir. Qətiyyətlə demək olar ki, bu gün tələbələrin bioloji kimya dərslükələrinə tələbatı tamamilə ödənilmişdir. A.M.Əfəndiyev, F.Q.İslamzadə və A.N.Qarayev yazdığı “Bioloji kimyadan laboratoriya məşğələlərinə rəhbərlik” 1992 və 1999-cu illərdə 2 dəfə çap edilmişdir. 1995-ci ildə rus dilində də “Laboratoriya işlərinə rəhbərlik” (A.M.Əfəndiyev, S.A.Cavadov, Z.A.Behbudova) çap edilmişdir.

2007-ci ildə A.M.Əfəndiyev, A.Ə.Eyyubova və A.N.Qarayev «Patoloji və klinik biokimya» dərsliyi çap edilmiş, sonrakı illər ərzində də təkrarən bəzi əlavələrlə çap edilmişdir.

1993-cü ildən etibarən kafedrada tibbi biologiya ixtisasları üzrə təhsil alan, gələcəyin həkim-biokimyəçi və həkim-biofiziklərinə bioloji kimya və bioloji fizika ixtisasları üzrə xüsusi tədris kursu keçilməyə başlanmışdır.

Funksional və patoloji biokimyanın, həmçinin klinik biokimyanın tədrisi məqsədilə müxtəlif bölmələr üzrə Azərbaycan və rus dillərində 21 tədris vəsaiti yazıb çap etdirmişlər.

2019-cu ildə dos. A.N.Qarayev müəllifliyi ilə azərbaycan dilində; dos. Ş.İ.Həsənova və prof. G.I.Əzizova tərəfindən isə rus dilində “Bioloji kimya (rezidenturaya hazırlaşmaq üçün vəsait)” çap edilmişdir. Biokimya fənninin hərtərəfli mənimsənilməsi məqsədilə 2019-cu ildə azərbaycan, rus və ingilis dillərində “Statik biokimyadan situasiya məsələləri və testlər”, 2020-ci ildə isə “Dinamik və funksional biokimyadan situasiya məsələləri və testlər” adlı dərş vəsaitləri çap edilmişdir.

Dos. R.X.Cəfərov tərəfindən Biofizika fənni üzrə 2016-cı ildə “Biofizika kursu” adlı (azərbaycan dilində) dərş vəsaiti çap edilmişdir.

Kafedrada tələbə elmi cəmiyyəti fəaliyyət göstərir. Burada tələbələrin eksperimental tədqiqat aparması üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

Hazırda kafedranın professor-müəllim heyəti 35 nəfərdən ibarətdir. Onlar arasında 3 nəfər biologiya elmləri doktoru, 3 nəfər tibb üzrə fəlsəfə doktoru, 2 nəfər kimya üzrə fəlsəfə doktoru, 21 nəfər biologiya üzrə fəlsəfə doktoru vardır. Ümumilikdə kafedrada 57 nəfər – onlardan 35 nəfər professor-müəllim heyəti və 5 nəfər baş laborant, 17 nəfər texniki personal çalışır.

Həmçinin Biokimya kafedrasının nəzdində fəaliyyət göstərən Problem elmi-tədqiqat laboratoriyasında 13 nəfər – laboratoriya müdiri, 3 nəfər baş elmi işçi, 4 kiçik elmi işçi, 1 nəfər baş laborant, 3 laborant və 1 texnik çalışır.

Hazırda kafedrada 5 nəfər doktorant və 13 nəfər dissertant elmi problemlər üzərində çalışırlar.

Mövcud olduğu illər ərzində kafedra əməkdaşlarının 1000-ə yaxın elmi məqaləsi və tezisi çap edilmişdir ki, onlardan son 10 ildə 211 elmi məqalə və tezis respublikada və 79-u isə xarici mətbuatda çap edilmişdir.

Kafedra təşkil ediləndən indiyə qədər 78 dissertasiya işi hazırlanaraq müdafiə edilib: 1972-ci ilə qədər 12 doktorluq və 36 namizadlıq, 1991-ci ildən 2008-ci ilə qədər 19 (onlardan 2-si doktorluq və 17-si namizadlıq), son 10 ildə (yəni 2009-cu ildən indiyə kimi) 11 (1 doktorluq və 10 namizadlıq).

Kafedranın professoru, biologiya elmləri doktoru A.M.Əfəndiyev 2000-ci ildə Avropa Biokimya Cəmiyyətləri Federasiyasının yeni yaradılmış biokimyayın tədrisi komissiyasının MDB ölkələrindən yeganə nümayəndə seçilmişdir. O, Avropa Biokimyəçilər Cəmiyyətləri Federasiyası Azərbaycan Bölməsinin idarə heyətinin üzvüdür.

Kafedranın dosenti F.I.İslamzadə 1994-2001-ci illərdə ATU-nun nəzdində fəaliyyət göstərən «Təbib» nəşriyyatının baş redaktoru vəzifəsində çalışmış, 1999-2008-ci illərdə universitetin nəzdində təşkil edilmiş N 01.013 Dissertasiya Şurasının elmi katibi olmuşdur. O, 2005-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin qorğanı olan «Azərbaycan Tibb Jurnalı»nın baş redaktorunun müavini dir.

Kafedranın əməkdaşlarından b.e.d., prof. A.M.Əfəndiyev, t.e.d., prof. F.Q.İslamzadə və t.e.n. M.R.Quliyev N 01.013 Dissertasiya Şurasının biokimya ixtisası üzrə üzvləridir.

Biokimya kafedrasının əməkdaşları vaxtaşırı olaraq Beynəlxalq elmi konfrans, qurultay və simpoziumlarda iştirak edir, öz elmi tədqiqat işlərinin nəticələri haqqında məruzələr edir və təcrübə mübadiləsi aparırlar. Kafedranın müdiri, prof. G.İ.Əzizova Moskva şəhərindəki M.M.Şemyakin və A.İ.Ovçinnikov ad. Biofiziki Kimya institutu ilə birləşdirilmiş kompleks elmi-tədqiqat işləri üzərində çalışmışdır.

Kafedranın professoru A.M.Əfəndiyev Avropa Biokimyayın Tədrisi Cəmiyyətinin üzvü olaraq Türkiyə Biokimyəçilər Dərnəyinin dəvəti ilə 2017-ci ilin sentyabrında Türkiyənin Ərzurum şəhərində baş tutmuş beynəlxalq konqressdə iştirak etmiş və bu il onun sədrliyi ilə Azərbaycan Klinik Laboratoriya Mütəxəssisləri İctimai Birliyi yaradılmışdır.

Kafedranın müdiri, prof. G.İ.Əzizova 4-9 oktyabr 2016-cı il tarixlərində Soçidə (Rusiyada) keçirilən 5-ci Biokimya Qurultayında "The Study of some specific Endogenous peptides as markers for development of inflammatory process in chronic Hepatitis C" mövzusunda, 2016-cı ildə Pakistanın Kəraçi şəhərində keçirilən 14-cü beynəlxalq konqressdə və

2017-ci ildə Cankt-Peterburqda keçirilən "Antimikrob peptidlərin funksiyası"na həsr olunan beynəlxalq konqressdə ingilis dilində məruzə ilə çıxış etmişdir.

22-25 may 2019-cu il tarixdə kafedra əməkdaşları Bakı şəhərində keçirilən 1-ci Beynəlxalq Hematologiya Mütəxəssisləri Konqressində məruzəçi və dinləyici qismində iştirak etmişlər.

Kafedra nəzdində elmi-tədqiqat laboratoriyasının əməkdaşı, kiçik elmi işçi H.M.Osmanov, eləcə də kafedranın baş müəllimi X.R.Məmmədova 2015-2019-cu illər ərzində Pakistan İslam Respublikasının Kəraçi şəhərində yerləşən Beynəlxalq Kimya və Biologiya Elmləri Mərkəzi, eləcə də bu mərkəzin nəzdində fəaliyyət göstərən Molekulyar Təbabət və Dərman Araşdırmaları İnstitutu ilə sıx əlaqələr qura bilmişlər. 2016-cı ilin mayında H.M.Osmanov İİR Tehran şəhərində keçirilən 2-ci Beynəlxalq konfransda və İran üzrə 14-cü Genetika Konfransında iştirak etmişdir, 2018-ci ilin sentyabr ayında İtaliyanın Roma şəhərində keçirilən 15-ci Beynəlxalq Avriasiya Kimya konfransının aktiv iştirakçılarından biri olmuşdur.

Kafedranın baş müəllimi A.R.Dadaşova 2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında Moskvada Seçən adına I Tibb Akademiyasında prof. A.A.Qluxovun rəhbərlik etdiyi Biokimya kafedrasında təcrübə mübadiləsi keçmiş, həmçinin prof. A.A.Zamiatinin rəhbərlik etdiyi "Molekulyar Təbabət" Elmi-Tədqiqat İnstitutunda müasir biokimyəvi metodlarla yaxından tanış olmuşdur.

Kafedranın professoru T.Ə.Əsgərova 30-31 may 2020-ci ildə Bakıda on-layn formatda keçirilən "İnsan genetikası və genetik xəstəliklər" üzrə Beynəlxalq elmi-praktik konfransda məruzəçi kimi iştirak etmişdir.

Beləliklə, Azərbaycan Tibb Universitetinin Biokimya kafedrası 100-illik fəaliyyəti dövründə həm ali tibb təhsili sistemində, həm də tibbi biokimya elminə böyük töhfələr vermişdir. Kafedranın əməkdaşları 100-illik şanlı yubiley ərzində də, xüsusən şanlı Azərbaycan Ordusunun ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi uğrunda mübarizə sahəsində qazandığı uğurlardan ruhlanaraq böyük əzmlə çalışmaqda, ali təhsilli tibb mütəxəssisləri hazırlığına və nəzəri tibb elminin inkişafına yeni töhfələr verməkdə davam edirlər.

ƏDƏBİYYAT

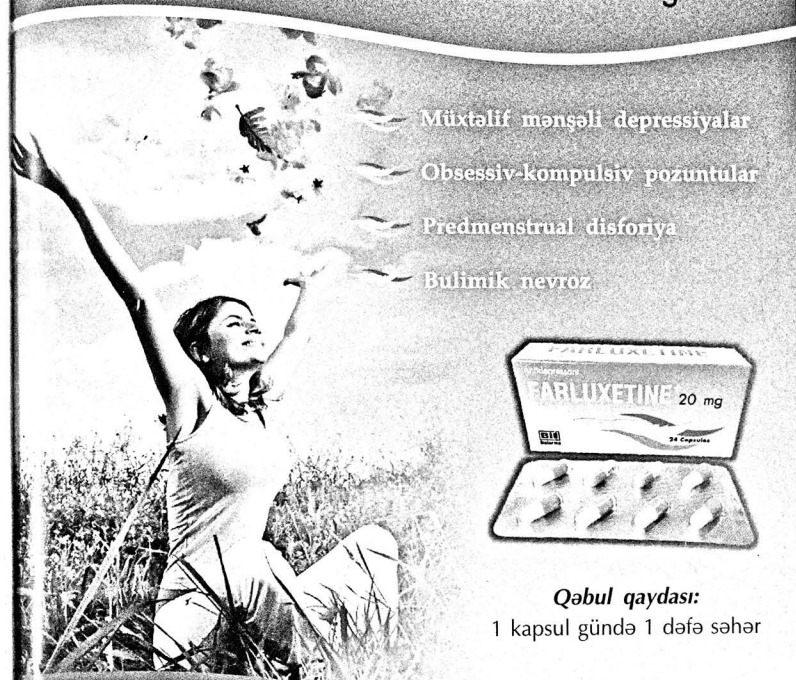
1. Широкоговор И.И. Медицинский факультет Азербайджанского Государственного Университета (исторический очерк). – Баку, – 1929. – 129 с.
2. İslamzadə F.İ. Azərbaycanın ali tibb təhsilinin tarixində Bakı Dövlət Universiteti mərhələsi (BDU-nun təsis edilməsinin 100-illiyi münasibətilə) // Azərbaycan Tibb Jurnalı, – 2019. № 2, – s. 5-16.
3. Мехтиева С.А. Высшее медицинское образование в советском Азербайджане: / автореф. дисс. ... канд. мед. наук / – Москва, 1990. – 26 с.
4. Əfəndiyev A.M., İslamzadə F.İ. Elmə həsr edilmiş həyat / Abdülhəd Həsənov / . – Bakı: Təbib, – 2000. – 110 s.
5. İslamzadə F.İ. Azərbaycanda tibb elmi və səhiyyənin inkişafında Bakı Dövlət Universitetinin rolu // Azərbaycan Tibb Jurnalı, – 2009. № 1, – s. 7-13.
6. Əfəndiyev A.M., İslamzadə F.İ. Unudulmaz homkanımız (professor N.A.Rzayevin anadan olmasının 90-illiyi münasibətilə) // Azərbaycan Tibb Jurnalı, – 2017. № 4, – s. 149-151.

REFERENCES

1. Shirokogorov I.I. Meditsinskiy fakul'tet Azerbaydzhanskogo Gosudarstvennogo Universiteta (istoricheskiy ocherk) [Faculty of Medicine of Azerbaijan State University (historical sketch)]. – Baku, – 1929. – 129 p.
2. Islamzada F.I. Azarbaycanın ali tibb təhsilinin tarixində Bakı Dövlət Universiteti marhaləsi (BDU-nun təsis edilməsinin 100-illiyi münasibətilə) [Stage of Baku State University in the history of higher medical education in Azerbaijan (on the 100th anniversary of the founding of BSU)] // Azarbaycan Tibb Jurnalı [Azerbaijan Medical Journal]. – 2019. Vol. 2. – p. 5-16.
3. Mekhtiyeva S.A. Vyssheye meditsinskoye obrazovaniye v sovetskom Azerbaydzhane [Higher medical education in Soviet Azerbaijan] : / avtoref. diss..... kand. med. nauk [Abstract of diss. ... Ph. D.] / – Moscow, 1990. – 26 p.
4. Afandiyev A.M., Islamzada F.I. Elma hasr edilmish hayat / Abdulahad Hasanov / [A life dedicated to science / Abdulahad Hasanov]. – Baku: Tabib, – 2000. – 110 p.
5. Islamzada F.I. Azarbaycanda tibb elmi və səhiyyənin inkişafında Bakı Dövlət Universitetinin rolu [The role of Baku State University in the development of medical science and health in Azerbaijan] // Azarbaycan Tibb Jurnalı [Azerbaijan Medical Journal]. – 2009. № 1. – s. 7-13.
6. Afandiyev A.M., Islamzada F.I. Unudulmaz hamkımız (professor N.A.Rzayevin anadan olmasının 90-illiyi münasibətilə) [Unforgettable colleague (to the 90th anniversary of the birth of professor N.A.Rzayev)] // Azarbaycan Tibb Jurnalı [Azerbaijan Medical Journal]. – 2017. № 4. – s. 149-151.

FARLUXETINE®

Fluoxetine 20 mg

Müxtəlif mənşəli depressiyalar

Obsessiv-kompulsiv pozuntular

Predmenstrual disforiya

Bulimik nevroz

Qəbul qaydası:

1 kapsul gündə 1 dəfə səhər

ÇIXIŞ YOLU HƏMİŞƏ VAR

BI
Biofarma